

PETROSKOPET

NYHETER FRA NORSK OLJEMUSEUM ÅRGANG 17, 2. UTGAVE DESEMBER 2015

Grønt lys for nytt museumsmagasin!

Olje- og energiminister Tord Lien brakte med seg gode nyheter da han på kort varsel kom på budsjettbesøk til oljemuseet lørdag 5. september. Her løftes det i fellesskap mellom museum og departement. På bildet fra venstre: Museets samlingskonsulent Svein Terje Pisani Førland, olje- og energiminister Tord Lien, museumsdirektør Finn E. Krogh og avdelingsdirektør Sigmund Johansen i Olje- og energidepartementet. Foto: Jan A. Tjemsland/NOM

Lørdag 5. september kom olje- og energiminister Tord Lien på besøk til Norsk Oljemuseum med den store nyheten om at Olje- og energidepartementet vil innfri museets søknad om å motta 62,6 mill. kroner i investeringstilskudd til å bygge nytt museumsmagasin.

Tilskuddet skal gis over budsjettårene 2016 og 2017 – og det nye anlegget vil kunne stå ferdig i 2018. Museet har jobbet aktivt med dette prosjektet

siden vi fikk tildelt den kommunale tomten i Dusavik i 2008. Søknaden om investeringstilskudd fra staten er basert på skisseprosjekt og kalkyle som første gang ble utformet i 2009. Etter fem sammenhengende år med søknader om investeringstilskudd har staten endelig gitt grønt lys for gjennomføring!

Nå settes arbeidet i gang med å lyse ut prosjekteringen av det nye anlegget. Dersom prosessen følger forventet framdrift vil byggearbeidene kunne

starte høsten 2016. For museets arbeid med gjenstander vil det nye magasinet innebære helt nye muligheter for å ivareta den materielle kulturarven fra oljeindustrien.

Stavanger,
desember 2015
Finn E. Krogh
Direktør

Industriarven fra oljå!

Et museum er ikke komplett før det disponerer fasiliteter som gjør det mulig å samle inn, restaurere, konservere og lagre gjenstander fra det kulturfeltet eller samfunnssektoren det er ment å representere. Som nasjonalt oljemuseum er det vår oppgave å ta vare på industriarven fra oljå!

Norsk Oljemuseum har siden åpningen av museumsanlegget i 1999 arbeidet under svært mangelfulle forhold når det gjelder håndtering av gjenstander fra petroleumsvirksomheten. I 2006 startet vi et prosjekt for å utrede denne problemstillingen. Ulike modeller ble vurdert – leie, kjøpe eller bygge – og vi endte opp med målsettingen om å ville bygge et moderne museumsmagasin spesielt tilpasset vårt formål.

Prosjektet fikk moment da Stavanger kommune i 2008 tildelte museet en egnet tomt i Dusavik. I løpet av 2009 ble et skisseprosjekt ferdigstilt – og i 2010 sendte vi den første søknaden til Olje- og energidepartementet om statlige investeringsmidler til å gjennomføre prosjektet. Etter fem år med gjentatte søknader til staten skulle det endelig lykkes i 2015. Det var jubel da vi i september fikk besøk av olje- og energiminister Tord Lien som kom med budsjettnyheten om at Norsk Oljemuseum skulle få 62,6 mill. kroner til å realisere visjonen om et nytt museumsmagasin!

Det er til stor inspirasjon for oss å kunne gå i gang med å gjennomføre denne milepælen i museets historie. Det nye magasinet vil gi økt sikkerhet, bedre lagringsforhold og driftsøkonomi – og langsiktighet i arbeidet med å ta vare på den materielle delen av oljehistorien.

Minneord

Jan Hagland 1938-2015

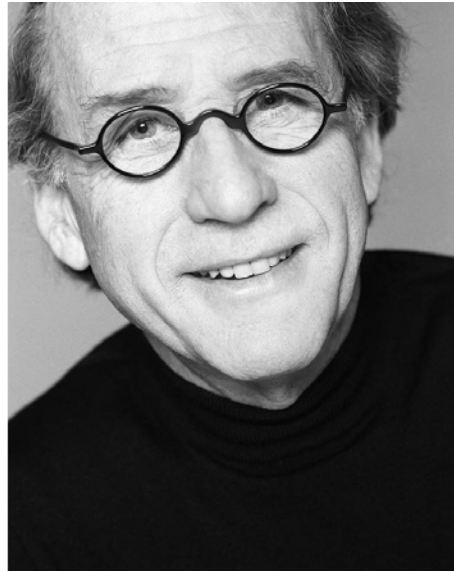

Foto: Emilie Ashley

Det er vemodig å skrive minneord om Jan Hagland i oljemuseets egen huspostill.

Hans rolle med å unnfange ideen om etableringen av Norsk Oljemuseum er beskrevet i museets årbok for 2006 – i anledning 25-årsjubileet for etableringen av stiftelsen Norsk Oljemuseum. Her framgår det at ideen om et oljemuseum dukket opp allerede i 1974 under den første oljemessen i Stavanger. Det var daværende journalist i Stavanger Aftenblad, Jan Hagland, og informasjonskonsulent Lars Gellein i Stavanger kommune, som i fellesskap fikk ordfører Arne Rittedal til å be Phillips Petroleum Company om at Stavanger kommune kunne ta vare på en modell av Ekofisk-feltet. Det første frø til et oljemuseum var sådd.

Ideen ble presentert for publikum i en reportasje i Stavanger Aftenblad av Jan Hagland 5. september 1974. Hans visjon var at: "Et moderne oljemuseum er tenkt som et vindu mot Nordsjøen. Formålet er å vise publikum hva oljeindustri i videste forstand er."

Jan var en pådriver og en kreativ kraft i alle spillets faser som ledet fram mot etableringen av det nye museet. Han var aktivt med helt fra etableringen av interimstyret for museumsprosjektet i 1976 og dannelsen av stiftelsen Norsk Oljemuseum i 1981. Han var også medlem av styret i 12 år – fra 1988 og fram til museet hadde åpnet i 1999. Undertegnede ble ansatt som museets direktør da byggearbeidene startet sommeren 1997. En hovedutfordring på dette tidspunktet var å planlegge og utforme innholdet i utstillingen.

Jans engasjement for å delta i dette arbeidet var glødende. Mens museet ble bygget i perioden 1997-1999 var han en særdeles aktiv bidragsyter og tekstforfatter i den redaksjonskomiteen som i fellesskap ga åpningsutstillingen et narrativ. I den tiden hadde Jan en generøs arbeidsgiver i sitt virke som informasjonsdirektør i Oljedirektoratet – som lot ham bruke tid på å utfolde sine visjoner og sitt talent i arbeidet med å realisere museet.

«Interessante mennesker er interesserte mennesker» – var en av Jans læresetninger. Og dette var også et av hans mest markante trekk – slik vi lærte å kjenne ham. Alltid nysgjerrig, fabulerende og åpen for ulike innfallsvinkler til den historien som skulle formidles.

Takk for innsatsen Jan!

Med hilsen fra oss på
Norsk Oljemuseum

Finn E. Krogh

Kulturminne Valhall sprer kunnskap om det aller viktigste

– Det aller viktigste for oss er det vi vet minst om. Derfor er Kulturminne Valhall så viktig, sa nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre da han åpnet Kulturminne Valhall. Han mener kulturminneprosjektene gjør kunnskap om Norges viktigste næring tilgjengelig for alle.

Valhall og Hod-feltene som kulturminne ble lansert onsdag 2. desember på Norsk Oljemuseum.

– Det blir veldig interessant å studere systematiseringen og organiseringen av Kulturminne Valhall, sa Jan Norheim fra operatøren BP Norge AS. Han beskriver Valhall som det aller mest kompliserte feltet på norsk sokkel, ja et av verdens mest utfordrende felt – som har krevd mye av operatøren, men som også ligger an til å produsere fire ganger mer enn forutsett ved oppstart.

Martin Edwards, fra den største eieren Hess Norge AS, setter pris på mulighetene kulturminnestatusen gir til å gjøre et dypdykk i Valhall-prosjektet og få et bedre perspektiv på hele historien til feltet.

www.kulturminne-valhall.no er inngangsportalen til «samfunnsminnet» om Valhall-feltet. Nettstedet gir oversikt over feltet og de enkelte installasjonene, teknisk dokumentasjon og viktige hendelser i Valhall-feltets mer enn 50 år lange historie.

I løpet av de siste tre årene er et rikt kildemateriale av foto, filmer, radioklipp, gjenstander, mange hyllemeter arkiv, tidsskrifthefter og boktitler samlet og systematisert. I tillegg er mange men-

Nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre tar i bruk den nye nettportalen «Kulturminne Valhall». Foto: Shadé B. Martins/NOM

nesker som har hatt tilknytning til feltet intervjuet.

Historien blir presentert gjennom kortere og lengre nyskrevne artikler, hvor kildematerialet er knyttet opp. Gjennom en egen søkeside får publikum tilgang til alt kildemateriale som er samlet inn.

Prosjektgruppen for Kulturminne Valhall, som har løst denne komplekse oppgaven, har bestått av representanter fra Oljearkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket, lisens-

eierne Hess og BP og Norsk Oljemuseum. Museet har hatt ansvar for å utarbeide og publisere informasjonen.

Valhall-feltet er verdifullt for norsk industrihistorie. Det beste tidspunkt å gjennomføre en systematisk dokumentasjon er mens feltet er i full drift. Tilgangen til kildene er bedre enn når produksjonen er avsluttet.

Nettstedet har et design som gjør det lesbart på både datamaskin, nettbrett og mobiltelefon.

På tur til det høye nord

I september var det igjen tid for studietur – en etter hvert 10 år gammel tradisjon ved museet. Vi satte kursen mot nord til Finnmark fylke. I løpet av tre spennende og hektiske dager, 22 – 24 september, opplevde vi hele spekteret fra spektakulær natur og gamle samiske tradisjoner til høyteknologi ved LNG-anlegget på Melkøya.

Vi startet i oljebyen nord i fylket, Hammerfest, og første stopp var Gjenreisningsmuseet for Finnmark og Nord-Troms. Deretter gikk turen til rådhuset i byen hvor vi fikk en grundig innføring i oljevirkens innvalg i Nord-Norge av varaordføreren. Dagen ble avsluttet i Mikkelgammen på en høyde over byen med både samisk tradisjonsmat og joik på menyen.

Neste dag startet på Melkøya, og her fikk vi en grundig omvisning på gassbehandlingsanlegget for Snøhvitfeltet. Dimensjonene til anlegget var imponerende, og kontrasten til storslått nordnorsk natur påfallende. Veien videre gikk med buss i retning Alta over Sennalandet i fantastiske høstfarger.

I Alta stod også severdighetene i kø; Alta museum og helleristningsfeltet, Pæskatun skiferbrudd og tur til Alta kraftverk og demningen i Sautso var blant ingrediensene. Årets studietur føyer seg altså inn i rekken av vellykkede studieturer med både faglig påfyll og sosialt samvær.

Alle ansatte på NOM samlet på Melkøya. Foto: Johan Ørke/NOM

Ny utstillingsleder

Anja W. Fremo (44) er ansatt som ny utstillingsleder ved Norsk Oljemuseum. Hun har siden 1997 arbeidet i Stavanger Aftenblad – som journalist, nyhetsredaktør og administrativ redaktør. Våren 2015 sluttet hun i Aftenbladet, og har etter den tid jobbet som frilanser/selvstendig næringsdrivende. Blant annet har hun arbeidet med boken «Folkene på Gamlingen». Anja har utdanningsbakgrunn fra studier innen historie, samfunnsfag, medievitenskap og journalistikk.

Anja startet i stillingen 1. november 2015.

Vi ønsker alle en god jul!

Åpningstider hos oss i julen: Alle dager 10-16. Søndag 10-18.

Julaften, 1. juledag, nyttårsaften og 1. nyttårsdag: Stengt.

I Museumsbutikken finner du flotte gaver som vil glede mann som kvinne, liten som stor!

Redaksjonen: Finn E. Krogh, Finn Harald Sandberg,
Siri I. Vinje, Anja W. Fremo og Jørn Bjerga

Layout: Melvær & Lien

Trykk: Kai Hansen Trykkeri
Utgitt av: Norsk Oljemuseum
Adresse: Postboks 748 Sentrum
N-4004 Stavanger

Web: www.norskolje.museum.no
Telefon: +47 51 93 93 00
E-post: post@norskolje.museum.no